

VERSLAG van de vergadering van de Statencommissie Wonen, Maatschappij en Cultuur van 14 april 2008 in het Provinciehuis

Aanwezig:

Drs. B. Nugteren (voorzitter), mw. M.G. Dekker (gedeputeerde), mw. A.H. Raven, BA (gedeputeerde), J.P.A. de Wilde (gedeputeerde), mw.drs. F.M. Alsem (VVD), dr. F.H. Barneveld Binkhuysen (VVD), mw.drs. C.G.M. van Benthem (PvdA), mw. F. Bichbich (SP), dr. R. Bisschop (SGP), mw. L.C. Dekkers-Raadsen (CDA), J. Fastl (GroenLinks) mw.drs. J.M. de Heer-Verheij (ChristenUnie), mw. L. Hogema (SP), ir. C.L. Jonkers (MooiUtrecht), H.R.A.L. Klein Kranenburg (CDA), Y. Lutfula (SP), mw. H. Nap (CDA), mw. A.M.A. Pennarts-Pouw (GroenLinks), drs. P.C. Pollmann (PvdA), drs. R.E. de Vries (D66), mw.drs. J.C.M. Versteeg (D66) alsmede G.J. van der Werff (VVD);

Afwezig: W. van der Steeg (PvdD);

Van ambtelijke zijde aanwezig: drs. H. Schoen (adjunct-griffier) en mw. G. van Weerd (verslag).

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering met een woord van welkom. De heer Van der Steeg is met kennisgeving afwezig.

2. Mededelingen en ingekomen stukken

Ingekomen stukken:

a. 2008WMC50 beantwoording vragen D66 betreffende sluiting inrichting Dennendal

De heer De Vries brengt naar voren dat D66 toch andere signalen heeft gekregen over de wijze waarop in Dennendal met woonwensenonderzoeken wordt omgegaan:

- * Aangegeven wordt dat er op het terrein van de Heijgraaf gebouwd gaat worden. Bewoners van Dennendal kunnen naar de nieuwe woningen worden overgeplaatst. Echter, bij de Heijgraaf komen veel minder plaatsen beschikbaar. Het is dan ook de vraag of patiënten, na sluiting van Dennendal, wel in de Heijgraaf terecht kunnen.
- * Er is in 2000 een woonwensenonderzoek uitgevoerd. Daaruit bleek dat de meerderheid van de bewoners in Dennendal wilde blijven wonen. In 2006 is er een tweede woonwensenonderzoek uitgevoerd. Dat heeft geleid tot voorbereidingen voor een plan in Brandenburg in Bilthoven. Echter, het laatste woonwensenonderzoek is ingetrokken; niet duidelijk is of dat onderzoek kwalitatief wel voldoende is geweest.
- * Door Reinaarde wordt gesteld dat de Clientenraad heeft ingestemd met de ontwikkeling van het Sanatoriumbos en de verplaatsing van een aantal patiënten daar naartoe. Het betreft hier instemming met de plannenmakerij maar nog niet met de realisatie daarvan. In die zin heeft de Clientenraad nog een voorbehoud op enkele onderdelen gemaakt.

Mevrouw Dekker laat weten dat het uitgangspunt voor de bewoners van Dennendal is dat zij allemaal een plek krijgen die zij wensen en nodig hebben. Niemand wordt tegen zijn zin in een woonwijk geplaatst, omdat er geen andere plek beschikbaar zou zijn. Het belang van de bewoners gaat voor het tempo, en voor het groen maken van het gebied. Zij weet niet waarom de resultaten van het tweede woonwensenonderzoek in 2005 zijn ingetrokken. Zij weet dat er ook in 2008 een woonwensenonderzoek wordt uitgevoerd; het gaat hier om een wettelijke verplichting. Er is geen enkele dwang om mensen weg te krijgen wanneer zij dat

niet wensen. Zij weet niet of er bij de Heijgraaf voldoende plaatsen komen voor mensen uit Dennendal. Wanneer er onvoldoende plaatsen zijn om mensen op een goede manier te huisvesten, volgens hun eigen woonwensenonderzoek, dan gaat dat proces langer duren. De heer De Vries begrijpt dat, zolang zaken in Dennendal niet zijn opgelost, de bewoners blijven waar ze nu zitten en dat het woonwensenonderzoek wordt uitgevoerd. Hij is voor een belangrijk deel door de antwoorden van mevrouw Dekker gerustgesteld.

- b. 2008WMC51 reactie mw. Dekker Rekenkamer Rapport Zwerfjongeren 2007*; wordt voor kennisgeving aangenomen.
- c. 2008 WMC 35 rapport de laatste schakel Alleato*: wordt voor kennisgeving aangenomen.

Nagekomen:

- * Per mail heeft de commissie een drietal stukken ontvangen naar aanleiding van vragen over de financiën jeugdzorg (2 x) en het elektronische kinddossier. Een en ander wordt betrokken bij de bespreking van de agendapunten 8 en 9.

Mededelingen van gedeputeerde Raven:

- * De speeltuin bij de Pyramide van Austerlitz zal gratis toegankelijk blijven. In de volgende vergadering zal de commissie een memo ontvangen over de actuele stand van zaken Pyramide van Austerlitz. Op voorhand nodigt mevrouw Raven de commissie uit voor de feestelijke opening van de Pyramide van Austerlitz op 19 juni a.s.
- * Op 17 mei a.s. wordt de Grebbeliniedag georganiseerd. Voor meer informatie wordt verwezen naar de website www.grebbeliniedag.nl.
- * Naar aanleiding van eerdere toezeggingen, die in de termijnagenda zijn opgenomen, laat mevrouw Raven het volgende weten:
 - Lopik en Loenen zullen de bibliobus nog voor het jaar 2008 blijven financieren. Inmiddels wordt door de provincie Utrecht onderzocht hoe de bibliotheekvoorziening in de kleine kernen het best kan worden gehandhaafd.
 - Een eerdere suggestie van de SP ten aanzien van het gratis rondje theater is onderzocht. In eerste instantie sprak dit idee gedeputeerde Raven aan, echter, uit nader onderzoek blijkt het voorstel te complex en te duur te zijn. Dat betekent dat deze suggestie helaas niet uitvoerbaar is. Wel zal het gratis rondje museum vermoedelijk weer in de nieuwe Cultuurnota worden opgenomen.
 - Het werkplan over de fusie LandschapErfgoed Utrecht is in conceptvorm beschikbaar. Zodra het definitieve werkplan beschikbaar is, zal dit naar de commissie worden gezonden.

3. Verslag commissie WMC van 3 maart 2008 (met toegevoegde bijlagen naar aanleiding van presentaties)

Het verslag van deze vergadering wordt onder dankzegging vastgesteld, met inachtneming van de opmerking van mevrouw Dekkers dat op pag. 2, 2^e alinea, niet mevrouw Dekker, maar mevrouw Dekkers het woord voerde.

4. Rondvraag

De heer De Vries memoreert dat minister Plasterk de Grebbelinie als rijksmonument heeft geschrapt. Hij stelt daarover de volgende vragen:

- Valt de aanvraag in mei 2004 al dan niet onder een oude regeling?
- Was die aanvraag wel tijdig ingediend?

- Welke stappen gaan G.S. richting OC&W ondernemen om toch te proberen de Grebbelinie als rijksmonument erkend te krijgen?
- Wanneer dat niet lukt, wat zijn dan de ruimtelijke en financiële gevolgen van het schrappen van de Grebbelinie als rijksmonument?

Mevrouw Raven antwoordt dat minister Plasterk de aanvraag om de Grebbelinie als rijksmonument te erkennen op formele gronden inderdaad niet heeft gehonoreerd. De minister wijst op dit moment geen enkel rijksmonument meer aan behalve monumenten die daarvoor in het kader van de wederopbouw in aanmerking komen. De Raad van Cultuur heeft wel positief geadviseerd over de aanvraag van de Grebbelinie. De Stuurgroep Grebbelinie legt zich niet bij de afwijzing neer en heeft een protest ingediend. De aanvraag zal worden heroverwogen maar daarover is nog niets bekend. De afwijzing heeft niets met de inhoud te maken maar hangt waarschijnlijk samen met financiële motieven.

5. Termijnagenda

- * De voorzitter meldt dat het plan is om op 30 juni a.s. (eind van de middag) een werkbezoek te brengen aan RTV Utrecht. Na de zomer zullen P.S. een besluit moeten nemen over de zendrechten van de omroep. Om die reden is het een goede zaak dat het werkbezoek aan genoemde besluitvorming vooraf gaat.
- * Na de zomerperiode wordt er een nieuwe vergaderplanning opgesteld. De commissievergaderingen zullen dan weer 1 x per 4 weken plaatsvinden.

De **lijst met toezeggingen** wordt doorgenomen.

De commissie heeft nog geen afschrift ontvangen van de brief van G.S. aan de IJverenigingen in Eemland. Dit blijft een P.M. punt.

6. Statenvoorstel Kader Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen

De voorzitter memoreert dat hij niet gelukkig is met de wijze waarop de besluitvorming in de tekst van het voorstel is geformuleerd. Een en ander is niet transparant. Op zijn vraag zegt de heer De Wilde toe dat de formulering van de desbetreffende te nemen besluiten voor de P.S. vergadering zullen worden aangepast.

De heer V.d. Werff constateert met instemming dat de tekst van het voorstel op onderdelen is aangepast. Toch wil hij nog het volgende opmerken:

- * In de tekst komt niet overal naar voren dat het vooral moet gaan om versnelling van de woningbouw en om meer aantallen te bouwen woningen. Te nadrukkelijk komt in de tekst naar voren dat ook verschillende nevenaspecten worden gesubsidieerd. Spreker wijst op het primaire doel van deze grote subsidiestroom; dat moet voorop blijven staan.
- * Op pag. 6 wordt gesproken over starters, jongeren, ouderen, lagere inkomens, sociale woningbouw e.d. De VVD-fractie benadrukt dat er ook gebouwd moet worden voor de gewone burger die een huis wil hebben.
- * Ten aanzien van de criteria voor subsidieverlening, vraagt hij naar de relatie tussen kwaliteit en kwantiteit; hoe kan het evenwicht daartussen worden gewaarborgd?
- * Voor wat betreft de wijze van uitbetalen van subsidies, blijft de heer V.d. Werff op het standpunt staan zoals hij dat in de vorige vergadering heeft verwoord. De provincie verleent subsidie wanneer er een onherroepelijke bouwvergunning is afgegeven of bij het aanvangen van het bouwrijp maken van het terrein. De VVD maakt bezwaar tegen deze twee criteria. Zowel een onherroepelijke bouwvergunning als het bouwrijp maken zijn geen garantie voor daadwerkelijke start van de woningbouw. Zijn fractie staat op het standpunt dat de subsidie van € 5.000,- per woning pas mag worden uitbetaald, nadat het project is gerealiseerd.

Eventueel kan daarvoor een Garantiefonds worden opgericht. Deze kwestie is voor de VVD een zwaarwegend punt.

De heer De Wilde benadrukt dat het in dit kader gaat om subsidies aan gemeenten en niet aan bouwbedrijven.

De heer V.d. Werff weet uit ervaring dat gemeenten, ondanks gemaakte afspraken, niet alles in de hand hebben.

- * Verduidelijking vraagt de heer V.d. Werff over pag. 8, onderaan, budget 3. Er wordt gesproken over “.....niet of nauwelijks in kleinere kernen voor problemen met leefbaarheid in steden of kleine kernen zijn duidelijk anders van aard.” Hij begrijpt deze zin niet.
- * Ook vraagt hij om uitleg over pag. 3 waar melding wordt gemaakt van “specifiek sociaal economische problematiek in suburbane gemeenten.”

Mevrouw Van Benthem laat weten dat de PvdA-fractie blij is met de aanpassingen in het voorstel. De PvdA heeft met instemming kennisgenomen van de specifieke doelgroepen die op pag. 6 worden genoemd; daar mag meer aandacht voor komen.

Mevrouw Dekkers laat weten dat de CDA-fractie één voorwaarde stelt aan de instemming met het voorstel Kaderstelling Fonds Stedelijk wonen en bouwen voor het bedrag van € 27,5 miljoen, nl. dat met dit fonds uitleglocaties worden voorkomen.

Voorts noemt zij het volgende:

- Voor wat betreft de kwantitatieve opgave, geeft zij aan dat het moet gaan om een evenwichtige sociale mix, om een eenzijdig woningbouwprogramma te voorkomen. Het is goed om naar het percentage sociale/betaalbare woningen te kijken, echter, vooral moet naar de vraag worden gekeken. Zij illustreert dit met het voorbeeld dat er in Harmelen 30 seniorenwoningen worden gebouwd. De informatieavond werd door 300 bezoekers bijgewoond en 100 kandidaten hebben zich voor een woning aangemeld. De woningen worden per loting verkocht.
- Voor wat betreft de verdeling van budgetten, verwijst zij naar budget no. 1, kwantitatieve opgave en de voorwaarden daarvoor. Het lijkt alsof het voorstel tegenstellingen bevat. Enerzijds wordt aangegeven dat er wordt uitbetaald bij het opleveren van het bouwrijp maken (artikel 3.2.b) terwijl in artikel 5.b wordt opgemerkt dat subsidie wordt geweigerd wanneer uit de tijdplanning van een project blijkt dat het niet aannemelijk is dat netto toevoegen van de woning aan de woningvoorraad zal geschieden voor 31 december 2010. Zij vraagt dienaangaande om toelichting.
- Ten aanzien van budget 2 gaat het om € 3,2 miljoen van de te verdelen € 27,5 miljoen voor de overige 16 gemeenten. Zij voelt zich in die zin als een “slechte moeder”: ze heeft 29 kinderen die haar allemaal even lief zijn. Ze verdeelt € 27,5 miljoen. Daarvan gaat € 24,3 miljoen naar 13 kinderen die de meeste aandacht opeisen. De overige 16 (kleinere gemeenten) kunnen met elkaar slechts € 3,2 miljoen verdelen, het bedrag dat voor alle 29 gemeenten beschikbaar is. Van deze 16 hebben 15 in de samenwerkingsagenda een project genoemd dat over woningbouw gaat. Voor de verdeling van het resterende bedrag voor de volgende periode is een goede inventarisatie nodig van de mogelijkheden in deze 16 gemeenten. Nagegaan moet ook worden wat de provincie kan bijdragen om dat te realiseren.
- Haar fractie kan instemmen met budget 4. Bij het voorstel aan de Utrechtse gemeenteraad van 3 april jl. is gesproken over de wensen van de provincie Utrecht. Zij vraagt of de commissie een overzicht kan krijgen over de wijze van besteding van gelden.
- Ten aanzien van de ontwerpbesluiten laat zij het volgende weten:
 - * Ontwerpbesluit 1, pag. 8: bedragen budget 1, 2 en 3 moeten worden aangepast.
 - * Wat is precies de Bunschoter variant?

Tot slot kan haar fractie zich voorstellen dat, gezien de ervaringen, de subsidievoorwaarden voor de verdeling van de 2^e tranche subsidie aangepast gaan worden.

De heer Jonkers verwijst naar pag. 7, criteria voor subsidieverlening. Hij vraagt wat wordt bedoeld met substantiële netto toevoeging. Dit is een heel ruim begrip. Hij is eens met de VVD, daar waar het gaat om de betekenis van een onherroepelijke bouwvergunning en het bouwrijp maken van percelen. Dat zijn eveneens zeer rekbare begrippen. De vraag blijft hoe de provincie de subsidieverstreking controleert. In kleine gemeenten, die een slecht grondbeleid voeren, wordt woningbouw vooral door projectontwikkelaars gerealiseerd. Het mag niet zo zijn dat provinciale subsidies in handen komen van projectontwikkelaars. Zijn fractie heeft de indruk dat de kleinere gemeenten er qua geldverdeling bekaaid afkomen. De grotere gemeenten doen een veel ruimer beroep op het fonds.

De heer Fastl is het in grote lijnen eens met de fractie van het CDA, dat met dit voorstel voorkomen moet worden dat er extra uitleglocaties gaan ontstaan. Hij wil niet nader ingaan op het tijdstip waarop de subsidie door de provincie moet worden uitbetaald. Het gaat er om dat er zodanige voorwaarden worden gesteld dat het geld op de juiste plaats komt. Eén van de voorwaarden moet zijn dat verstrekte subsidie moet worden terugbetaald, wanneer het niet op de juiste wijze wordt aangewend.

De heer Bisschop deelt de opmerking van de voorzitter dat de redactie van het besluit niet transparant is; aanpassing daarvan is wenselijk. Waardering heeft hij voor het feit dat het college van G.S. heeft geluisterd naar de opmerkingen van deze commissie. Zijn fractie staat in het algemeen op het standpunt dat subsidie pas moet worden uitbetaald, nadat een project is afgewikkeld. In dit geval is er, gelet op de argumentatie, voldoende reden om subsidie op een vroeger moment toe te kennen. De provincie kan voldoende waarborgen inbouwen dat de subsidies voor het juiste doel worden ingezet. Voorts vraagt hij wat het CDA bedoelt met de opmerking dat subsidie mag worden verstrekt mits er geen uitleglocaties bij komen.

Mevrouw Dekkers verduidelijkt dat P.S. het streekplan en de rode contouren hebben vastgesteld. Woningbouw binnen de rode contouren blijft uiteraard mogelijk. Het CDA staat op het standpunt dat er geen extra uitleglocaties mogen komen. Dat is de voorwaarde om deze subsidie beschikbaar te stellen voor de binnenstedelijke locaties.

De heer Bisschop verwijst naar het streekplan waarin een staffel is opgenomen over de wijze waarop woningbouw moet worden gerealiseerd. Uitleglocaties binnen de rode contouren horen daar wel bij. Hij vraagt of deze voor het CDA nog wel in beeld zijn.

Mevrouw Dekkers antwoordt dat “dit uiteraard het geval is”.

De heer De Vries laat weten dat zijn fractie dit voorstel van harte steunt. Immers, het stimuleren van binnenstedelijke ontwikkelingen is te prefereren boven nieuwe uitleglocaties. Zojuist werd opgemerkt dat de kleine kernen er met deze subsidie bekaaid van af zouden komen. Dat is echter niet het geval. De meeste binnenstedelijke locaties en de grootste woningdruk komen in de grote kernen van de provincie voor; daar is de problematiek het meest complex en vaak moeilijk oplosbaar. Het is dan ook juist dat het fonds vooral voor de grootste problemen wordt ingezet. De vraag is hoe de provincie gaat sturen op kwaliteit en kwantiteit. Nadrukkelijk moet er oog zijn voor de behoeftes op de woningmarkt. De provincie mag zich wat hem betreft in dat opzicht wat minder terughoudend opstellen; de provincie heeft het recht te verlangen dat de subsidies worden ingezet voor woningen waaraan behoefte bestaat.

De heer De Wilde zet uiteen dat het fonds Stedelijk Bouwen en Wonen een versnelling op gang beoogt te brengen, met name in de binnenstedelijke woningbouw, op plekken waar anders geen

woningbouw tot stand kan komen. Daarmee worden per definitie uitleglocaties voorkomen. De vraag of er in de toekomst toch nog uitleglocaties nodig zijn, hangt samen met de discussie over het inlopen van het tekort van de woningbouw in deze provincie. Het is niet uitgesloten dat, ondanks de enorme inspanning om binnenstedelijk te bouwen, er toch nog locaties nodig zijn om tekorten terug te dringen. Binnenstedelijk moeten er in deze streekplanperiode 73.000 woningen worden gebouwd (nu nog ruim 60.000) maar daarna is er nog een grote binnenstedelijk opgave in het kader van de NV Utrecht. 50% van die opgave moet binnenstedelijk gevonden worden. Dat betekent dat de druk op het binnenstedelijk bouwen bijzonder groot is.

De heer De Vries verwijst naar het collegeprogramma waarin staat dat met name wordt ingezet op binnenstedelijke woningbouw, ter voorkoming van aantasting van het groen. De heer De Wilde beaamt dat, echter, op voorhand kan hij niet stellen dat nooit meer buiten de rode contour zal worden gebouwd. Of met extra binnenstedelijke woningbouw een totale uitleg kan worden voorkomen, weet hij ook niet. Dat hangt ook af van de taakstelling van de provincie in de komende periode.

De heer V.d. Werff benadrukt dat het in deze discussie uitsluitend gaat over de woningbouw die in het streekplan is vastgesteld binnen de rode contouren.

De heer De Wilde bevestigt dit. Voor de streekplanopgave is geen uitleglocatie nodig en kan de binnenstedelijke opgave met deze budgetten worden uitgevoerd.

Het gaat in dit kader overigens niet alleen om versnelling en over fysiek bouwen. Het Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen heeft ook een sociaal element in zich en dat komt terug in de deelbudgetten 3 en 4. De budgetten 1 en 2 richten zich vooral op voortgang en experimenten in de woningbouw.

De heer V.d. Werff laat weten dat de VVD van oordeel is dat deze subsidie primair voor fysieke woningbouw moet worden ingezet. Elementen als onveiligheid en werkloosheid horen daar niet bij. De heer De Wilde geeft aan dat de tekst van dit voorstel, op basis van opmerkingen van deze commissie, is aangepast. Elementen als schooluitval komen niet meer in de tekst terug. G.S. hebben getracht de inzet van het budget tot de woonaspecten af te bakenen.

Vragen zijn gesteld over het moment van subsidie-uitbetaling en hoe kan worden gegarandeerd dat subsidies op de juiste wijze worden ingezet. Hij is van mening dat budgetten beschikbaar moeten worden gesteld bij aanvang van de bouwactiviteiten, wanneer zeker is dat het project doorgang vindt. De twee criteria dit in dit kader worden genoemd geven nagenoeg zekerheid dat de bouw doorgang vindt. Overigens gaat het hier om het beschikbaar stellen van een voorschot. Er wordt teruggevorderd wanneer niet aan de voorwaarden van subsidieverlening is voldaan. Het gaat hier om subsidies aan gemeenten; zij zijn bekend met de subsidievoorwaarden.

Hij zegt toe er nog eens nadrukkelijk op toe te zien dat de voorwaarden scherp en duidelijk worden geformuleerd.

Mevrouw Dekkers vraagt of het slaan van de eerste paal als een ijkmoment kan worden beschouwd. De heer De Wilde antwoordt dat er veel kosten gemoeid zijn met het bouwrijp maken van grond. Het is dan ook goed om budgetten op dat moment beschikbaar te stellen.

Op vragen van de heer De Vries, antwoordt de heer De Wilde dat subsidies worden teruggevorderd, wanneer gemeenten de budgetten niet op de juiste manier hebben ingezet. Dat zal nadrukkelijk in de subsidievoorwaarden worden gedefinieerd.

De heer De Wilde gaat nader in op eerdere opmerkingen van het CDA. Inderdaad wordt er in dit jaar € 27,5 miljoen ingezet met daarnaast een doorkijk naar het totale bedrag van € 60 miljoen. Vanaf 1 oktober 2008 worden gestart met de uitgifte van deze subsidie. Tegelijkertijd is de provincie dan al

bezig met de begrotingsvoorbereiding 2009. P.S. zullen bij de begrotingsbehandeling gaan afwegen of de bedragen van dit fonds ook voor de nieuwe jaarschijven beschikbaar gesteld moeten worden. Hij is niet van zins om de bedragen, die in het voorstel bij de budgetten zijn genoemd, aan te passen. Wel is hij bereid te verduidelijken wat de onderverdeling voor de jaarschijven inhoudt.

Mevrouw Dekkers stelt dat op prijs.

De heer De Wilde vervolgt dat kleine kernen er bepaald niet bekaaid af komen. Er wordt € 5.000,- per woning beschikbaar gesteld; dat geldt voor iedere gemeente in deze provincie. Het is onjuist te stellen dat een grotere gemeente, die meer woningen bouwt, ook meer subsidie krijgt.

Verhoudingsgewijs is wellicht het tegendeel het geval. Zo is in stedelijk gebied maaiveld parkeren nauwelijks mogelijk, terwijl dat in kleine kernen in het buitengebied vaak wel mogelijk is. Het kan zijn dat een bedrag van € 5.000,- per woning in de stad Utrecht een "bekaaidere" bijdrage is dan de € 5.000,- per woning in een plattelandsgemeente.

Ook budget 2 staat open voor iedere gemeente in deze provincie.

Uitvoerig gaat spreker in op de Bunschoter Variant. Het gaat om een project in Bunschoten nabij de kustzone, waarin visrokerijen verplaatst moesten worden en nieuwe woningbouw gepland is in een vrij hoge dichtheid. In het gebied doen zich problemen voor, o.a. paalrot. Hoewel niet wetenschappelijk kan worden onderbouwd dat Bunschoten andere problemen heeft dan de andere 10 gemeenten die in budget 3 genoemd zijn, willen G.S. een bedrag van € 1 miljoen op vergelijkbare wijze aan Bunschoten beschikbaar stellen. Om juridische redenen is besloten dat te bestempelen als een incidentele doelsubsidie aan Bunschoten. Het gaat hier derhalve niet om een aanpassing van de verordening.

Een aantal kleine gemeenten, dat binnenstedelijk behoorlijke woningbouwmogelijkheden ziet (en wellicht zelfs 400 woningen binnen de rode contour kan gaan realiseren) zal bijzonder van het fonds kunnen profiteren wanneer zij hun ambities waarmaken.

Hij kan zich geheel vinden in de opmerkingen van de heer Bisschop over het tijdstip van subsidietoekenning, met de kanttekening dat er in de verordening goede waarborgen moeten worden ingebouwd. Daar zal aandacht aan worden besteed.

Uitleg binnen de rode contour wordt niet vanuit het Fonds SBW gehonoreerd. Netto toevoeging is het saldo tussen sloop en nieuwbouw. Voor terugbouw van woningen geldt altijd dat de lokale situatie in ogenschouw wordt genomen voor wat betreft de hoeveelheid te realiseren sociale woningen. In dat opzicht wordt er geen dogma toegepast. Afhankelijk van de lokale situatie kunnen er sociale woningen, markt woningen, middensegmentwoningen, senioren- of zorgwoningen worden gebouwd. De woningbouw zal op de behoefte worden afgestemd. Wel zal er op worden toegezien dat er voldoende aanbod komt voor de doelgroepen die de provincie heeft genoemd, bv. starters, sociale woningen, ouderenwoningen.

De voorzitter rondt de discussie af. Het gaat hier niet om een sterstuk en de discussie over dit onderwerp zal terugkomen in P.S. Met de gedeputeerde is afgesproken dat aandacht zal worden besteed aan de redactie van de besluitvorming, inclusief financiën en verdeling over jaarschijf.

7. Statenvoorstel Uitvoeringsprogramma Sociale Agenda 2008-2011

De heer Bisschop stemt in met dit voorstel.

Mevrouw Pennarts complimenteert G.S. met dit voorstel. Zij stelt de volgende vragen:

- Integratie en participatie: in de bijlage staan projecten vermeld. Zij vraagt of er nog nieuwe projecten worden toegevoegd, nu er wordt gestart met een nieuwe subsidieverordening.
- De provincie heeft bij vele initiatieven en projecten een ondersteunende rol (o.a. als verspreider van goede voorbeelden) en dat is van groot belang. Het is de bedoeling dat er jaarlijks 5 elektronische nieuwsbrieven uitgaan. Dat vindt zij een mager middel. Zij vraagt

- hoe de doelgroep beter kan worden bereikt; wellicht is het effectiever de ontvanger van de subsidie een rol te geven in het communiceren van de voorbeelden.
- De indicatoren zijn erg outputgericht. Zij vraagt of er wel op effectiviteit van resultaten van gesubsidieerde projecten wordt gemonitord.
 - In artikel 7.5 van de subsidieverordening wordt gesteld dat, wanneer het plafond van de subsidie niet wordt bereikt, het restant van het geld wordt toegevoegd aan het volgende jaar. Echter, in de verordening ontbreekt de begrenzing tot het jaar 2011. Zij suggereert dit alsnog toe te voegen.
 - In artikel 7.6 van de verordening worden bedragen bij projecten genoemd, die niet met de notitie overeenkomen. Zij vraagt over welke bedragen het concreet gaat.

Mevrouw Versteeg memoreert dat D66 al eerder heeft gesteld dat de provincie, voor wat betreft de Sociale Agenda, aanvullend moet zijn op de activiteiten van gemeenten. Het verheugt haar om dat ook in dit voorstel terug te vinden. De provincie dient zoveel mogelijk aan te sluiten op de kerntaken. Destijds heeft D66 met de thema's ingestemd maar aanvullend stelt zij voor om als provincie toch vooral te focussen op de centrale thema's die samenhangen met de wettelijke taken. Het bestedingsvoorstel op pag. 5 geeft dat ook weer. Dat betekent dat D66 met voorliggend voorstel kan instemmen.

Mevrouw Bichbich complimenteert G.S. met dit voorstel. Zij geeft dienaangaande de volgende suggesties mee:

- De begrippen Actief Burgerschap en Gedeeld Burgerschap worden in het voorstel gehanteerd. Centraal gaat het om het samenleven met elkaar. Zij stelt voor in die zin het begrip Participerend Burgerschap te introduceren
- Op pag. 11 wordt aangegeven dat de provincie bijdraagt aan de ontwikkeling van een landelijk netwerk van antidiscriminatievoorzieningen, maar dat dit buiten het uitvoeringsprogramma valt. Op pag. 52 wordt diversiteitbeleid als voorbeeld genoemd, waarbij tolerantie één van de doelen is die bereikt moet worden. Zij vraagt of bestrijding van discriminatie wel of niet in dit programma is opgenomen.
- Zij vraagt om informatie over de voortgang van het ontwikkelen van een landelijk netwerk van antidiscriminatievoorzieningen.
- Hoeveel stageplaatsen stelt de provinciale organisatie beschikbaar?.
- Op TV zag zij een programma over de start van een schakeljaar tussen VMBO en MBO waarmee getracht wordt de overgang naar het MBO te verbeteren; op dat vlak liggen grote problemen. Zij vraagt of een dergelijk project in de Sociale Agenda past.
- Bij de samenvatting wordt aangegeven dat vele aspecten nog nader moeten worden onderzocht. Wellicht kunnen hiervoor studenten worden ingezet.

De heer Jonkers deelt mede dat zijn fractie met dit voorstel kan instemmen. Wat hem betreft wordt het als een sterstuk aan P.S. aangeboden. Hij gaat ervan uit dat deze commissie regelmatig over de voortgang van projecten wordt geïnformeerd. Hij kan zich vinden in de opmerking dat de provincie voor wat betreft de Sociale Agenda geen formele verantwoordelijkheid heeft, maar wel stimulerend wil optreden om daar waar nodig de leefbaarheid in de provincie te verbeteren.

Mevrouw Nap geeft aan dat de titel van het uitvoeringsprogramma "Samen leven, leren, werken" grote gelijkenis vertoont met de verkiezingslogan van het CDA nl. "Samen leven, wonen en werken". Dat geeft een positief verwachtingspatroon, echter, minder tevreden is haar fractie over de inhoud van het voorstel. Het CDA kan zich geheel vinden in de doelen van het uitvoeringsprogramma, maar in een uitvoeringsprogramma gaat vooral om de uitvoering, nl. hoe en wat gaat de provincie doen. Dat wordt teweinig duidelijk. Het stuk is erg breedspakig, wollig en

weinig concreet. In 50 pagina's wordt vooral melding gemaakt van: denken, onderzoeken, bekijken en overleggen maar wat er exact wordt uitgevoerd wordt niet duidelijk. Zij verwijst in deze naar pag. 5 waar als criterium wordt genoemd "dat de projecten aantoonbaar bij moeten dragen aan de concretisering van het programmadoel van de Sociale Agenda". Deze opmerking spreekt voor zich en wat haar betreft is dit een overbodige opmerking.

In de bijlage worden wel projecten beschreven, echter, dat zijn lopende projecten die voortkomen uit de vorige Sociale Agenda. Nieuwe projecten volgens de Sociale Agenda 2008-2011 worden niet genoemd. De indicatoren zijn niet SMART geformuleerd en geven geen beeld van wat er moet gaan gebeuren. Vragen heeft zij over de projecten, die in de bijlagen worden genoemd:

- Het arbeidstrainings en coachingscentrum: In de PS vergadering van 17 december werd een motie van het CDA breed ondersteund, betrekking hebbend op een ATC-centrum. Een dergelijk centrum werd in IJsselstein opgezet in samenwerking met scholen in Breukelen en Utrecht. Een bijdrage van de provincie was zeer nodig voor het inschakelen van een projectleider. Tot haar verbazing heeft voorliggend voorstel geen betrekking op het ATC-centrum in IJsselstein maar op de ontwikkeling van een ATC-centrum in Amersfoort. Zij vraagt hoe dit zit.
- Een ander initiatief van het CDA tijdens de vorige statenperiode, nl. tegengaan van het analfabetisme in de provincie Utrecht, komt in de lopende projecten niet meer terug. Zij vraagt om uitleg.
- De commissie Van Bokkem heeft destijds aanbevelingen gedaan over het aan het werk helpen van mensen boven de 45 jaar, echter, ook daarover is in de concrete projecten niets terug te vinden.

Samenvattend wil het CDA het volgende aan de gedeputeerde meegeven:

Het is heel goed dat in dit stuk de Sociale Agenda, het programma Utrechtse Jeugd Centraal en Wel Thuis 2 naast elkaar worden neergezet. Doel en thema's van de Sociale Agenda hebben geheel de instemming van het CDA maar het uitvoeringsprogramma moet beter. Nu wordt niet duidelijk wat wanneer door wie gedaan wordt. De relatie tussen de projecten en de gereserveerde middelen komt niet aan bod. Ook is niet duidelijk in hoeverre dit programma aanvullend is op het gemeentelijke beleid. De indicatoren zijn onduidelijk en niet SMART geformuleerd.

Het CDA heeft dan ook ernstige bezwaren tegen het uitvoeringsprogramma.

Mevrouw Alsem laat weten dat de VVD de Sociale Agenda steunt. De presentatie over de Sociale Agenda in de vorige vergadering was kort en duidelijk, echter, dat vindt zij niet terug in voorliggend voorstel. Ook zij vindt het uitvoeringsprogramma zeer uitvoerig en niet op alle punten duidelijk. Vooral het aanvullende karakter van het programma moet meer over het voetlicht gebracht worden. Voor wat betreft de sociale cohesie en WMO moet de aanvullende taak van de provincie aan gemeentelijke taken duidelijker worden. Op pag. 11, provinciale activiteiten op het gebied van ontmoeting en actief burgerschap, worden wat haar betreft toch vooral gemeentelijke taken beschreven. Wanneer de provincie haar meerwaarde wil uitdragen, aanvullend aan gemeentelijke taken, dan moet dat veel duidelijker in dit uitvoeringsprogramma tot uitdrukking komen. Ook zij vindt de indicatoren onvoldoende. Zij betreurt dit alles, omdat de VVD de Sociale Agenda op zich wil steunen. Zij vraagt of het uitvoeringsprogramma alsnog in voornoemde zin kan worden aangepast.

De heer Pollmann vindt dit uitvoeringsprogramma wél heel concreet. Er worden vele activiteiten genoemd die te maken hebben met de thema's waar de Sociale Agenda om gaat draaien, nl. Integratie en Participatie en Onderwijs en Arbeidsmarkt. Het is verheugend dat ook CDA een VVD zich daarachter scharen. De Sociale Agenda is tot stand gekomen op basis van uitvoerig overleg en consultering van groepen en organisaties die actief zijn op het gebied van de Sociale Agenda. Het gaat hier om containerbegrippen die nader worden uitgewerkt.

In de vorige statenperiode was de kritiek op de eerste Sociale Agenda juist dat de toelichting veel te beperkt was. Nu wordt er een uitgebreider programma gepresenteerd en is de kritiek dat het te uitgebreid is.

De heer De Vries benadrukt dat het gaat om de inhoud van het programma en niet om de kwantiteit daarvan.

De heer Pollmann laat vervolgens het volgende weten:

- * Aansluiting tussen Onderwijs en Arbeidsmarkt: Opgeleid moet worden voor de vraag op de arbeidsmarkt en in dat opzicht mist hij een concrete actie in de Sociale Agenda. Op pag. 31 staat wel dat er in de komende tijd samen met het bedrijfsleven vooral gewerkt wordt aan de versterking van de flanken van het arbeidsaanbod. Wellicht wordt hier geduid op de relatie tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Op pag. 34 wordt ingegaan op sectorgerichte samenwerking tussen gemeente, onderwijs en bedrijfsleven. Mogelijk is dat ook een actie om onderwijs en arbeidsmarkt beter op elkaar te laten aansluiten.
- * Terecht wordt er in de notitie gesteld dat een aantal taken geen provinciaal beleid zijn, maar dat de provincie taken in samenwerking met gemeenten wil gaan realiseren. Samenwerking is van het grootste belang om doelstellingen te kunnen realiseren.
- * Op pag. 5 wordt aangegeven dat niet alle beschikbare middelen uit het voormalig flexibel projectenbudget Welzijn nodig zijn om de doelen van deze nieuwe regeling te realiseren. Hij vraagt dienaangaande om verduidelijking.

Mevrouw De Heer heeft met instemming de hoeveelheid initiatieven en plannen gelezen. Het is inderdaad een lijvig document geworden, echter, het gaat hier niet om een kaderstellende notitie maar om een uitvoeringsprogramma en de uitwerking van projecten vraagt een brede toelichting. In de taak van de provincie ligt, ten opzichte van de gemeentelijke taken, wel een spanningsveld. In de inleiding wordt aangegeven dat de provincie de taken van andere partijen wil ondersteunen. Zij kan zich daar geheel in vinden.

Zij erkent op voorhand dat het een moeilijk terrein is om meetbare effecten te definiëren, echter, zij heeft de indruk dat daartoe niet eens een poging is gedaan. Zij verwijst in deze naar pag. 4. Daar wordt alleen maar aangegeven: “meer contacten tussen etnische bevolkingsgroepen, meer jongeren aan een startkwalificatie helpen, minder laaggeletterdheid”. Dat alles mag dan ook wel voor een bedrag van € 11 miljoen. De beschreven effecten zijn onvoldoende. Zij vindt dat de provincie meer lef en ambitie mag tonen, temeer dat dit ook gevraagd wordt van gemeenten en organisaties die subsidie aanvragen als het gaat om de concreet beschreven doelstelling. Waarom zegt de provincie bv. niet: 20% meer jongeren moeten een startkwalificatie hebben?

Voor de Sociale Agenda worden veel middelen ingezet. Een groot deel komt voort uit het coalitieprogramma maar er worden ook nieuwe elementen geïntroduceerd. Zo worden er budgetten van het ene naar het andere jaar overgeboekt en worden budgetten die nog niet op zijn ingezet, terwijl daarover geen afspraken zijn gemaakt. Het niet geringe budget wordt zo met € 1 miljoen opgeplust. Zij vraagt dienaangaande om uitleg.

Mevrouw Dekker gaat over tot beantwoording van de vragen.

- * Naar aanleiding van de opmerkingen van GroenLinks, laat ze weten dat in de programma's wordt gekozen voor het verspreiden van informatie aan alle betrokkenen door middel van nieuwsbrieven. Dat is een snel en toegankelijk medium voor verspreiding van informatie over programma's en good practices. Daarnaast worden er ook bijeenkomsten georganiseerd.
- * Gemeenten zijn de eerstverantwoordelijken voor de onderwerpen van de Sociale Agenda. De provincie wil niet op de stoel van gemeenten gaan zitten en neemt in die zin geen verantwoordelijkheden over. De provincie wil gemeenten ondersteunen en uitwisseling van good practices bevorderen. De provincie zit voor wat betreft de Sociale Agenda feitelijk in een tweede lijns functie. Dat betekent dat de resultaten door gemeenten moeten worden

geboekt. De provincie kan voor wat betreft het voortijdig schoolverlaten wel ambitieuze doelen stellen, zoals door de ChristenUnie werd voorgesteld, echter, niet de provincie maar gemeenten en onderwijsinstellingen moeten de resultaten boeken; de provincie tracht dat te bevorderen met een relatief bescheiden inzet. Een budget van € 11 miljoen voor een periode van vier jaar is veel geld, maar ten opzichte van de inzet die gemeenten moeten plegen om doelen te kunnen realiseren, is het bedrag betekenisvol maar bescheiden, passend bij een tweede lijns rol.

Mevrouw De Heer constateert dat niet de provincie maar gemeenten verantwoordelijk zijn voor het behalen van de resultaten; de provincie wil ze daarbij ondersteunen. Echter, in het kader van het fonds SBW werd zojuist aangegeven hoeveel woningen de provincie wil bouwen, terwijl daarvoor de gemeenten verantwoordelijk zijn. Subsidie wordt alleen verstrekt wanneer de woningen worden gebouwd. Zij meent dat ook met het oog op de Sociale Agenda gemeenten kan worden gevraagd plannen zodanig te formuleren dat de provincie enige sturing kan geven.

Mevrouw Dekker antwoordt dat gemeenten en onderwijsinstellingen concrete projectvoorstellen bij de provincie zullen indienen voor wat betreft het tegengaan van b.v. voortijdig schoolverlaten. In de projectvoorstellen dient concreet te worden aangegeven wat er wordt ondernomen om een doel te bereiken. Gemeenten en onderwijsinstellingen gaan projecten uitvoeren en de provincie stelt daarvoor middelen beschikbaar en dat moet ertoe leiden dat de doelen, die gemeenten en onderwijsinstellingen met het rijk hebben afgesproken, worden gehaald. Een ander voorbeeld is het tegengaan van schoolverzuim. De gemeente Woerden wil met omliggende gemeenten een regionaal bureau leerplicht inrichten met behulp van de provincie Utrecht en dat moet leiden tot een betere leerplichtaanpak in de regio Utrecht-west. Opnieuw blijven gemeenten en onderwijsinstellingen verantwoordelijk maar de provincie, als tweede lijnsvoorziening, biedt ondersteuning.

In de commissie BEM verwacht zij t.z.t. discussie over het rapport Ladders met betrekking tot de rol van de provincie als het gaat om het sociale beleid.

De heer Bisschop gaat ervan uit dat hetgeen zojuist door de gedeputeerde werd geschetst onderdeel zal uitmaken van de rapportage die jaarlijks of halfjaarlijks aan P.S. wordt voorgelegd.

Mevrouw Dekker vindt dat vanzelfsprekend. Periodiek zal worden gerapporteerd over de projecten en de resultaten daarvan die moeten leiden tot de gewenste maatschappelijke effecten.

Mevrouw Pennarts constateert dat doelstellingen niet worden gekwantificeerd omdat de provincie een tweede lijnsfunctie inneemt. Wel blijft haar vraag of er op effectiviteit en resultaten wordt gemonitord.

Mevrouw Dekker bevestigt dat.

- * Het beschikbare bedrag in de subsidieverordening is inderdaad lager dan het bedrag in de begroting, zoals op pag. 5 is verwoord. Bij de meeste bedragen wordt ervan uitgegaan dat 80% van het budget in subsidies wordt omgezet en 20% in opdracht. In de subsidieverordening wordt uitsluitend het bedrag van de subsidies weergegeven.
- * Op vragen van de PvdA over de financiën, verduidelijkt zij dat er in het kader van de Sociale Agenda over drie programma's en budgetten wordt gesproken, nl. programma Utrechtse Jeugd Centraal, programma Sociale Agenda en het subsidiebudget Maatschappelijke ontwikkeling. In het subsidiebudget Maatschappelijke ontwikkeling was een aantal oude subsidiebedragen samengevoegd. Dat bleek een substantieel hoger bedrag te zijn ten opzichte van de budgetten voor de Sociale Agenda en voor Utrechtse Jeugd Centraal. Derhalve is het voorstel om een deel uit het flexibel projectenbudget Welzijn over te hevelen naar de Sociale Agenda en Utrechtse Jeugd Centraal. Bij de Sociale Agenda gaat het om een bedrag van € 1 miljoen en bij Utrechtse Jeugd Centraal gaat het om een bedrag van € 1,4 miljoen. Het

flexibel budget is met die bedragen verlaagd en dat budget heet nu het budget Maatschappelijke Ontwikkeling.

- * De SP suggereerde om Actief Burgerschap om te zetten in Participerend Burgerschap. Inderdaad gaat het om actieve participatie. In dit veld worden begrippen en termen zeer regelmatig vervangen. Echter, het gaat om de intentie nl. dat mensen actief deelnemen aan de samenleving en zich daarvoor verantwoordelijk voelen.
- * Het antidiscriminatiebeleid is geen onderdeel van deze Sociale Agenda. Het rijk heeft budgetten aan provincies beschikbaar gesteld om een dekkend netwerk van antidiscriminatievoorzieningen op te zetten. Het gaat hier om een opdracht van het rijk aan provincies en gemeenten. T.z.t. zal de commissie over de voortgang van dit project worden geïnformeerd.
- * De beantwoording over het aantal stageplekken in de provinciale organisatie zal worden toegevoegd aan dit verslag.
- * Goede voorbeelden over het verbeteren van de aansluiting tussen VMBO en MBO zullen zeker worden bestudeerd en bekeken zal worden of Utrechtse scholen daar hun voordeel mee kunnen doen.
- * Bijdragen van studenten aan projecten is een uitstekende suggestie van de SP.
- * Zij is geschrokken van de opmerkingen van de VVD en het CDA over het uitvoeringsprogramma. Beide fracties staan achter doel en thema's maar vinden het programma te weinig concreet. Het programma moet concreet worden door de inzet van gemeenten, scholen, instellingen en organisaties die hebben meegewerkt aan dit programma. In totaal zijn er zeven werkconferenties gehouden. Het veld herkent voorliggend uitvoeringsprogramma heel goed, temeer daar het mede hun product is. Ook zijn punten uit de Samenwerkingsagenda verwerkt in het uitvoeringsprogramma. Spreekster vindt het een concreet plan en betreurt het dat CDA en VVD daar anders tegenaan kijken. Zij weet niet wat zij nog meer duidelijk moet maken. De partijen die het programma moeten uitvoeren, vinden het ook erg concreet; er is uit het veld veel enthousiasme en commitment om tot uitvoering over te gaan. Juist is uitgegaan van de vragen, wensen en behoeften uit het veld om de doelen die geformuleerd zijn, zoals bestrijden voortijdig schoolverlaten, bestrijden jeugdwerkloosheid, bevorderen van arbeidsmarktprojecten e.d. te kunnen realiseren.

Mevrouw Pennarts vraagt nogmaals of er nieuwe projecten te verwachten zijn op het gebied van integratie en participatie.

Mevrouw Nap heeft nog geen antwoord ontvangen op haar eerdere vragen over:

- ATC-C
- het tegengaan van analfabetisme
- de aanbevelingen van commissie van Bokkem.

Mevrouw Alsem vindt de toelichting van de gedeputeerde aanzienlijk duidelijker dan de inhoud van het uitvoeringsprogramma. Met name wordt met de term tweede lijnsfunctie de positie en de meerwaarde van de provincie ten opzichte van de andere partijen duidelijk, maar in het programma wordt her en der (o.a. op pag. 10, project in Overvecht) de suggestie gewekt dat de provincie zelf projecten gaat uitvoeren. Zij vraagt of de verduidelijking van de gedeputeerde alsnog aan dit uitvoeringsprogramma kan worden toegevoegd.

Mevrouw Dekker laat het volgende weten:

- Het ATC is wel degelijk in het programma opgenomen. Terzake verwijst zij naar pag. 29 waar o.a. wordt gemeld dat het amendement van het CDA wordt uitgevoerd.

- Ten onrechte is het project Alfabetisering niet opgenomen in de lijst van huidige projecten. Er worden momenteel projecten op het gebied van het werven van laaggeletterden uitgevoerd. Het desbetreffende initiatief uit de vorige staten wordt in de komende vier jaar gecontinueerd. Jaarlijks wordt er een bedrag beschikbaar gesteld om laaggeletterden te werven en bedrijven bewust te maken van de opleidingsmogelijkheden op dit gebied.
- Verwezen werd door mevrouw Alsem naar pag. 10, project te Overvecht. Het is juist dat dit project niet door de provincie wordt uitgevoerd maar door de gemeente Utrecht. Het initiatief wordt gedeeltelijk door de provincie gefinancierd, nl. het ontwikkelen van een werkwijze voor een zodanige inrichting van openbare ruimte dat ontmoeting wordt bevorderd. Mevrouw Alsem vindt deze toelichting van de gedeputeerde verhelderend.
- Mevrouw Dekker vervolgt dat in de tekst herhaaldelijk wordt aangegeven dat de provincie geen directe verantwoordelijkheid heeft, maar activiteiten van partijen in het veld ondersteunt.
- Op vragen van GroenLinks antwoordt zij dat de lijst van projecten een overzicht is van projecten die op dit moment lopen, vanuit de vorige statenperiode dateren maar nog moeten worden afgerond. Uit het Uitvoeringsprogramma Sociale Agenda 2008-2011 zullen nieuwe projecten voortkomen. Succesvolle projecten zullen elders worden herhaald.

De voorzitter constateert dat discussie over dit onderwerp in de volgende P.S.-vergadering zal worden hervat. Dit document wordt geen sterstuk.

8. Statenvoorstel G.S. reactie op de “sterkte en zwakte analyse van het door de provincie Utrecht gefinancierde jeugdzorgaanbod”

+

9. Statenvoorstel Programma Utrechtse Jeugd Centraal

Op verzoek van de heer Bisschop wordt besloten de agendapunten 8 en 9 gelijktijdig te behandelen, gelet op de samenhang tussen beide onderwerpen.

Mevrouw Van Benthem laat weten dat de PvdA zich kan vinden in de sterkte en zwakte analyse. Het gaat hier om een nulmeting en haar vraag is wanneer er een volgende meting zal worden gehouden, zodat voortgang van een en ander kan worden gemonitord.

Voor wat betreft het programma UJC laat zij weten dat de PvdA blij is met dit stuk. De aanloop naar dit document verdient een compliment, gelet op de betrokkenheid van P.S. en andere partijen bij de samenstelling van dit programma. Het belang van samenwerking is voor een succesvolle start van groot belang. Zij laat tevens het volgende weten:

- In het stuk wordt melding gemaakt van een momentum waarop alle partners de ambitie uitspreken om met het programma aan de slag te gaan. Zij vraagt wat de provincie gaat doen om dat momentum ook in de komende jaren vast te houden zodat alle partijen bij de projecten betrokken blijven en de gedeelde ambitie vasthouden.
- Zij vraagt hoe de verhouding tussen BJZ en het CJG in programmalijn 1 is; wordt BJZ in het CJG opgenomen en komt er één indicatiestelling?
- Naar aanleiding van programmalijn 2 vraagt zij naar de toegevoegde waarde van de Zorg Advies Teams in relatie tot de maatschappelijk werkers die nu al in scholen actief zijn.
- Zij vraagt naar aanleiding van programmalijn 3 of de tenaamstelling overal identiek kan zijn. In de stad Utrecht wordt gesproken over Jeugd Advies Teams in plaats van Zorg Advies Teams. Ook wordt in de stad Utrecht gesproken van Ouder en Kind Centrum en niet van een Centrum voor Jeugd en Gezin.
- Naar aanleiding van programmalijn 4 merkt zij op dat de stap naar vraaggericht werken erg belangrijk is. Rijk en provincie moeten op dit vlak één lijn trekken. Het ziet ernaar uit dat de invoering van de systematiek van DBC's ook in de jeugdzorg zal worden ingevoerd. De

PvdA wil ervoor waken dat die systematiek het vraaggestuurde werken zou gaan doorkruisen.

- Met het oog op programmalijn 5 constateert zij dat op pag. 54 wordt ingegaan op uitstroom en nazorg. De PvdA is van oordeel dat deze kwestie extra aandacht verdient. Dit element komt in het voorstel te summier aan bod en verdient nadere uitwerking.

Mevrouw De Heer beschouwt de sterkte zwakte analyse jeugdzorgaanbod vooral als een procedureel statenvoorstel. Zij constateert dat G.S. niet reageren op aanbeveling 1, het verbeteren van de kwaliteit van de informatievoorziening terwijl deze kwestie wordt aangemerkt als één van de zwakke punten van de Utrechtse jeugdzorg. Zij vraagt dienaangaande om een reactie.

In het ontwerpbesluit moet worden aangegeven dat het gaat om een besluit van 19 mei en niet 31 maart jl.

Indrukwekkend vindt zij het Programma Utrechtse Jeugd Centraal. In eerste instantie was zij wat sceptisch over de startconferentie en de plannen van de gedeputeerde. Achteraf heeft de startconferentie een heel goede functie gehad in het geheel. Zij heeft waardering voor voorliggend, ambitieus programma en nu komt het aan op uitvoering in de praktijk. Haar fractie zal de voortgang met veel belangstelling volgen. Voorts laat zij het volgende weten:

- Haar fractie ondersteunt het voorstel om een auditgroep samen te stellen.
- Het is positief dat het product bottom up tot stand is gekomen zodat er breed commitment is voor de plannen.
- Er zijn drie categorieën die zij in het stuk heeft gemist:
 - * Het **nazorgtraject** is onvoldoende ontwikkeld. Nadrukkelijker moet daar bij worden stilgestaan.
 - * De rol van de **pleegzorg**. Zij heeft signalen gekregen dat teweinig kinderen bij pleegouders geplaatst kunnen worden en dat potentiële pleegouders tegen problemen aanlopen. Zij heeft begrepen dat de problemen vooral door een tekort aan financiën worden veroorzaakt. Zij vraagt of het hier inderdaad om een knelpunt gaat, waarom er financiële tekorten zijn en hoe kan dat worden opgelost.
 - * De rol van de **huisarts**; haar bereiken signalen dat de huisarts in het programma Utrechtse Jeugd Centraal vrijwel geen rol heeft, terwijl de huisarts juist een hele belangrijke rol kan vervullen. Bepaalde vormen van zorg zijn weer in de AWBZ ondergebracht. De huisarts is de aangewezen persoon om een indicatie te stellen richting VGZ. Soms weet een huisarts niets over de uithuisplaatsing van een kind, terwijl hij gezinsleden onder behandeling heeft. Zij vraagt of gemeenten kunnen worden gestimuleerd om huisartsen lokaal te betrekken bij de CJG.

De heer Klein Kranenburg vindt de sterkte zwakte analyse duidelijk; ook de adviezen zijn helder. De opmerkingen over het spiegelpatroon (punt 2.4) vindt hij opmerkelijk. Daar wordt aangegeven dat mensen zich vaak kunnen vinden in het tweede beste hulpaanbod, terwijl in het programma Utrechtse Jeugd Centraal naar voren komt dat de provincie het juist van belang vindt dat de goede hulp wordt geboden en dat de effectiviteit van die hulp wordt gemeten. De kwaliteit van de zorg is van belang omdat in de sterke zwakte analyse wordt gesproken over de effectiviteit van de interventie, die voor 50% afhangt van a-specifieke factoren, waaronder duidelijk communiceren en oprechte interesse tonen. Het gaat hier dus om professioneel gedrag. Even later wordt in de tekst aangegeven dat “we nu moeten komen tot een nieuw soort professioneel gedrag”. Wat hem betreft moet professioneel gedrag inhouden dat de interventie wordt afgestemd op de vraag. Wanneer het tweede beste zorgaanbod wordt verleend, krijgen mensen kennelijk het idee dat die zorg ook goed is. De vraag blijft of die zorg wel effectief is en een oplossing vormt voor de problemen. In programmalijn 4 wordt gesproken over de omslag van aanbod naar vraaggerichte zorg. Om de daadwerkelijke zorgbehoefte te kunnen achterhalen, is het van belang dat er goed naar de cliënt

wordt geluisterd, ook naar hetgeen juist niet ter tafel komt. Dat vraagt om een grote mate van professionaliteit. In het programma Utrechtse Jeugd Centraal wordt ook aangegeven dat er efficiënter en effectiever moet worden gewerkt. Dat kan toch een spanningsveld opleveren. Met zorgaanbieders moet dan ook gesproken worden over de vraag hoe er zo goed mogelijk vraaggericht gewerkt kan worden, juist nu er een grote mate van overeenstemming is tussen partijen over urgentie, aanpak e.d.

Ook zijn fractie hecht zeer aan een goede nazorg en zijn vraag is of er op dit terrein een pilot kan worden opgezet. Wellicht kan dat worden gefinancierd uit de financiële ruimte die ontstaat als gevolg van de verlaging van het kasritme.

Mevrouw Alsem complimenteert de gedeputeerde met dit gedreven stuk, dat getuigt van moed en lef. Haar fractie heeft grote waardering voor de aanpak, juist omdat gezocht is naar commitment in het veld. Zij brengt het volgende naar voren:

De vraag is welke kinderen er in het programma Utrechtse Jeugd Centraal worden bedoeld.

Duidelijk is wel dat het gaat om een multiprobleem groep, jongeren met vele, complexe problemen. Dat is ook zichtbaar in de wachtlijst voor ambulante intensieve hulp. Aangegeven wordt dat de extra hulpbehoefte moet worden georganiseerd rondom het kind met integrale indicatiestellingen en een integraal zorgplan.

Mensen met complexe problemen zoeken vaak compensatie op andere terreinen, bv. in de vorm van inkomen, werk, scholing, sport, sociaal netwerk. Wanneer zij daarin slagen, dan kan verbetering optreden in hun situatie. Het is dan ook van belang dat die wisselwerking wordt teruggevonden in de plannen van aanpak.

Zij citeert Jo Hermans die aangaf dat de keten rond gemaakt moet worden, in plaats van recht.

De VVD vindt het een goed idee om een auditgroep in te stellen. Haar suggestie is wel om ook de werkers een plaats te geven in het traject. In de sterke zwakte analyse wordt aangegeven dat werkers heel goed weten wat er met kinderen aan de hand is en hoe dat moet worden aangepakt, maar dat die kennis onvoldoende systematisch wordt ontsloten.

Ten aanzien van de programmalijnen laat zij het volgende weten:

1. Het CJG is een cruciaal onderdeel van het hele bouwwerk. De taken van het CJG zijn alleen maar mogelijk wanneer BJZ daar onderdeel van wordt. Feitelijk moeten CJG en BJZ in de uitvoering één organisatie worden. Ook is nauwe samenwerking met de aanbieders nodig. Op pag. 29 wordt aangegeven dat er een goede verbinding tot stand moet komen tussen BJZ en CJG. Wat haar betreft is dat onvoldoende. Zij suggereert de lat in die zin hoger te leggen. Afspraken moeten er worden gemaakt over een gezinscoach of een zorgcoördinator met doorzettingsmacht in de hulpverlening. De participatie in de CJG moet voldoende breed zijn. Er ontstaan nu schoorvoetend CJG's, vaak met een beperkte samenstelling terwijl het maken van een vliegende start noodzakelijk is; de preventielijn moet breed worden opgezet.
2. Haar suggestie is om ook de werkers bij de vraagsturing te betrekken. Wat haar betreft moet het CJG veel explicieter bij programmalijn 4 betrokken worden.
3. In december heeft de VVD een motie ingediend over de brede ketenregie in het Utrechtse jeugdbeleid. De gedeputeerde heeft toegezegd de intentie van die motie te zullen overnemen waarop de VVD de motie heeft ingetrokken. Echter, de inhoud van de motie komt onvoldoende terug in programmalijn 5. Voor kinderen met complexe problemen moet de keten worden uitgebreid met scholing, werk, inkomen, buurt, netwerk e.d. Nogmaals doet zij de suggestie om de cirkel rond te maken. Dat zal ook de nazorg kunnen beperken. Zij stelt voor programmalijn 5 aan te vullen met aspecten van de bredere keten, andere partners en CJG. Zo wordt integraal ketenbeheer mogelijk.
4. Eerder werd geconstateerd dat het algemeen maatschappelijk werk vaak onvoldoende is toegerust om allerlei problemen op te vangen. Dat kan resulteren in gebrekkige nazorg. Zij stelt voor om bij programmalijn 6 ook het sociaal cultureel werk en jeugd en jongerenwerk te

betrekken. Ambulant intensieve zorgverleners kunnen een belangrijke rol vervullen in de kwaliteit van zorg en zorgverlening.

Spreekster gaat vervolgens uitvoerig in op het wettelijke kader en de inbedding van het CJG in de wet. Zeven ministeries hebben met jeugdbeleid te maken en het blijkt heel moeilijk te zijn om daarvoor één wettelijk kader te ontwikkelen. In de brief van minister Rouvout over de wettelijke inkadering van het CJG komt naar voren dat het de bedoeling is om de gemeentelijke taken op het gebied van CJG in te bedden in een nieuw te maken domein van de Wet op de Jeugdzorg en niet bij de WMO aan te haken. De minister stelt dat de WMO over participatie gaat en horizontaal wordt verantwoord. Dat zou om die reden niet geschikt zijn om de CJG in te bedden. Dat zou betekenen dat een gemeente met taken in prestatieveld 2, als het gaat om jeugd- en opvoedingsproblemen, een ander wettelijk kader krijgt voor de verantwoordelijkheden en bevoegdheden met betrekking tot de CJG. Spreekster vindt die splitsing riskant. De AWBZ heeft weer een heel ander kader. Zij vraagt zich dan ook af hoe de toekomstige wettelijke verankering van de CJG zich gaat verhouden tot de WMO.

Op 1 januari 2009 wordt de jeugdzorg gefinancierd op basis van 8 categorieën terwijl gestreefd wordt naar vraagsturing. Dit rapport hebben de statenleden ontvangen. Spreekster noemt de indicaties voor deze categorieën op; zij constateert dat deze geen kapstok bieden voor vraagsturing. Het gaat hier juist om een indeling in aanbod.

Zij begrijpt dat BJZ op basis van 13 producten gefinancierd gaat worden, gekoppeld aan normprijzen. Die producten zijn eveneens aanbod geformuleerd. Zij plaatst dan ook een kritische kanttekening bij de vraag of dit wel de gewenste werkwijze is. Wordt zo wel gewerkt aan samenhang, integraliteit, goede verbindingen tussen provincie en gemeente of leidt een en ander juist tot meer verkokering en versnippering?

Voor wat betreft de verhouding tussen provincie en gemeente citeert zij het volgende uit het advies over de financiering, dat door minister Rouvoet wordt onderschreven: “De behoefte aan provinciale jeugdzorg wordt voor een deel beïnvloed door voorliggende voorzieningen. Er bestaan grote verschillen in de manier waarop gemeenten in de WMO voorliggende voorzieningen organiseren. De provincie heeft vergelijkingscijfers en kan zien wat het te verwachten beroep op provinciale jeugdzorg zou moeten zijn. Provincies krijgen ook zicht op het percentage onterechte meldingen bij BJZ. Indien gemeenten afwijken van dit te verwachten gemiddelde beroep op provinciale jeugdzorg of het aantal onterechte meldingen hoger dan gemiddeld is, moet de provincie kunnen ingrijpen. Dit is nu nog te vrijblijvend. Daarom zijn nadere afspraken nodig met rijk, IPO en VNG.”

Uit het feit dat er wordt gesproken in termen van ‘onterechte meldingen’ bij BJZ omdat gemeenten de voorliggende voorzieningen onvoldoende inzetten blijkt dat “het mes op tafel komt te liggen”. Gemeenten en provincie worden tegen elkaar uitgespeeld: de provincie moet de gemeente controleren. Terwijl er juist samenwerking wordt beoogd. Zij betwijfelt of het programma Utrechtse Jeugd Centraal op die basis wel tot een goed eind kan worden gebracht.

Zij is blij met de zin in het programma dat we moeten oppassen voor belemmeringen die uit de hoek komt van wet- en regelgeving. De VVD wil niets liever dan dat de plannen slagen. Om dat te bewerkstelligen is extra aandacht nodig voor de punten die zij zojuist signaleert heeft.

De heer Jonkers constateert dat het tijdspad in relatie tot de sterkte zwakte analyse in feite terugkomt in het programma Utrechtse Jeugd Centraal. Hier ligt een fundament voor een toekomstige goede jeugdzorg. Hij is niet bevreesd dat dit programma in de wielen wordt gereden door bv. Den Haag. Blij is hij met het verband dat wordt gelegd tussen sturing in vertrouwen, de samenwerkingsagenda, de sterkte zwakte analyse etc. Zo wordt in één opslag duidelijk hoe de aanbevelingen zijn en hoe dat in het plan van aanpak/de programmalijnen wordt uitgewerkt. Van belang is het dat er nu een start gemaakt wordt. Wellicht zijn er in de praktijk bijsturingen nodig en dat moet ook mogelijk zijn. Positief is dat de stuurgroep en de auditgroep worden samengesteld uit mensen van het veld. Hun signalen kunnen, waar nodig, wellicht leiden tot bijsturing van het beleid.

Zijn fractie heeft het vertrouwen dat hier een basis ligt om te komen tot een goed zorgaanbod voor de jeugd met sturingsmogelijkheden vanuit de provincie in samenwerking met alle partijen.

Mevrouw Versteeg vindt voorliggend programma gedurfd en ambitieus. Zij heeft daar veel waardering voor. De empowerment gedachte spreekt D66 zeer aan. Het is goed te vertrouwen op de eigen kracht van mensen en waar mogelijk moet dat worden versterkt. De nadruk op nazorg en preventie spreekt haar fractie zeer aan.

Blij is haar fractie ook met programmaliijn 4. In het verleden heeft D66 meermalen vragen gesteld over first best en second best zorgaanbod. Zij leest nu dat BJZ dat in de komende vier jaar inzichtelijk gaat maken. Zij vindt het erg positief.

Vervolgens laat zij het volgende weten:

- Het programma is zeer breed en bevat vele dwarsverbanden. Ook moeten veel zaken nader worden uitgewerkt. Dat roept bij D66 de vraag op of dat allemaal wel zal lukken. Programmaliijnen 1, 2 en 5 zijn qua ambities en doelen helder, echter, de resultaten zijn toch vooral middelen. D66 mist hier de doelstellingen die zo SMART mogelijk geformuleerd moeten worden. De vraag is of de resultaten/middelen wel bijdragen aan de oplossing. Zij citeert het volgende resultaat uit programmaliijn 2, onderwijs, pag. 34: “Het creëren van een platform voor overleg en afstemming onderwijs/zorg”. D66 vindt dat een middel en geen resultaat. Het middel is geen garantie dat het kind er iets mee op schiet. Een platform behoeft immers niet per se het gesignaleerde probleem op te lossen. Als doelstelling kan geformuleerd worden dat er een platform moet worden ingesteld met de juiste personen aan tafel; de taakstelling van het platform moet nadrukkelijk worden verankerd. Resultaten, die op de huidige manier worden geformuleerd, hebben het risico in zich dat bestuurders menen dat zaken zijn opgelost, terwijl dat in de praktijk niet het geval is. Het SMART formuleren van doelstellingen is van groot belang. Zij vraagt hoe de gedeputeerde daar tegenaan kijkt en of zij daar iets mee wil doen.
- D66 mist in het stuk een risicoanalyse bij de projecten. Zij vraagt of die alsnog te verwachten zijn.
- Er wordt een link gelegd met het landelijk beleid. In dit plan wordt gesproken over 1 kind 1 plan, terwijl het landelijk beleid spreekt over 1 gezin 1 plan. Zij vraagt dienaangaande naar de visie van G.S.
- D66 is teleurgesteld over de magere beantwoording van de schriftelijke vragen door G.S. over de zwerfjongeren. Zij begrijpt dat UJC in de toekomst het antwoord op de vragen moet geven. Tot haar schrik komt zij slechts één keer (in de bijlage van de Samenwerkingsagenda) het woord zwerfjongeren tegen terwijl de zwerfjongeren in programmaliijn 5 in het geheel niet aan bod komen. Zij betreurt dat zeer. D66 overweegt hierover een motie in te dienen. De ambitie waaraan gerefereerd wordt, nl. gelijkblijvend aantal zwerfjongeren, is volstrekt onvoldoende.
- Haar fractie heeft voldoende vertrouwen in de wijze van uitwerking van UJC en stemt in met het statenvoorstel inzake de sterkte zwakte analyse.

Mevrouw Hogema is van mening dat de sterkte zwakte analyse een duidelijk beeld van het jeugdzorgaanbod in de provincie weergeeft. De SP vindt het de hoogste tijd om aan de slag te gaan. Het programma Utrechtse Jeugd Centraal is daarvoor een goede handleiding. Het is terecht dat er een hoog ambitieniveau wordt gehanteerd. Toch heeft zij nog enkele vragen en opmerkingen:

- De indruk wordt gewekt dat het CJG de oplossing is voor alle problemen. Nadere uitwerking van het CJG is nodig; wordt het een veredeld consultatiebureau, wordt het een multidisciplinair centrum waar alle instanties samenkomen? Duidelijkheid is nodig.

- Voor welke kinderen gaat het elektronisch kinddossier gelden? Voor wie zijn de gegevens toegankelijk? Hoe lang blijven de gegevens bewaard en wat gebeurt daar na verloop van tijd mee?
- Op pag. 35 wordt aangegeven dat de zorgstructuren in en om scholen vaak niet of nauwelijks zijn aangesloten op de lokale zorgnetwerken. Hoe kunnen die contacten er wel komen en blijven?
- Het instellen van een auditcommissie is een goede zaak. De SP bepleit ook vertegenwoordigers van migrantenzelfgroepen aan die commissie toe te voegen. In programmalijn 3 wordt immers benadrukt dat juist de allochtone kinderen onvoldoende op de hoogte zijn van aanbod en voorzieningen. Zij vraagt hier aandacht voor.

Mevrouw Pennarts vindt de regionale spreiding van de ambulante en residentiële jeugdzorg in de sterkte zwakte analyse een opvallend punt. Zij vindt deze analyse een prima document. Zij complimenteert de gedeputeerde met UJC. Het is voor het eerst dat er een samenhangend programma wordt gepresenteerd met commitment vanuit het veld.

Zij constateert dat in dit programma alle aanbevelingen uit eerdere rapporten zijn verwerkt. Dat is enerzijds verheugend maar anderzijds verontrustend. Door de veelheid bestaat het risico dat niet alles aan bod kan komen.

Per programmalijn zijn er doelen en gewenste resultaten geformuleerd. In een aantal gevallen staat dat nog ver af van de huidige situatie. Zij vraagt hoe P.S. de voortgang van die resultaten kunnen monitoren.

Melding wordt gemaakt van het Kenniscentrum Jeugd en de Provinciale Zorg Catalogus. Zij vraagt dienaangaande om verduidelijking.

Voorts gaat zij in op de volgende programmalijnen:

1. In Binnenlands Bestuur werd gemeld dat “gemeenten de jeugdzorg willen hebben.” Dat zal gaan gebeuren met de CJG. Gemeenten worden zelf verantwoordelijk voor de inkoop van de software voor de elektronische kinddossiers en voor de verwijfsindex. Zij hoopt dat de provincie dienaangaande de regie zal gaan oppakken om eenduidigheid te bevorderen. Blij is zij met de komst van een verwijfscoördinator en de CJG aanjager. Aandacht vraagt zij voor het verschil tussen kleine en grote gemeenten. Juist in kleine gemeenten is een integrale aanpak van de jeugdzorg in de CJG van groot belang. Ook in dit kader komt de vraag over de doorzettingsmacht naar boven. Zij meent dat de provincie in dat opzicht een rol te vervullen heeft.
2. Het is heel positief dat er een jeugdcrisisinterventieteam in het leven wordt geroepen.
3. In deze programmalijn wordt ingegaan op de nazorg. Aandacht vraagt zij voor lopende initiatieven in de nazorg, bv. in de pleegzorg.
4. De spreiding van de jeugdzorginstellingen voor ambulante en residentiële zorg is een aandachtspunt, echter, dit zou wat haar fractie betreft als een apart project opgepakt moeten worden.

De heer Bisschop noemt de sterkte zwakte analyse duidelijk en “snoeihard”, zonder dat er een zwarte piet wordt neergelegd. Zo wordt geconstateerd dat men bij het beschouwen van de sterkten en zwakten moet realiseren dat BJZ en de zorgaanbieders van ver komen als het gaat om vertrouwen en samenwerking. Hij vindt positief dat er duidelijk en transparant wordt geanalyseerd zonder dat er een zwarte piet wordt aangewezen.

Voor wat betreft het programma UJC complimenteert hij de gedeputeerde voor de wijze waarop verbeteringsuggesties in het programma verwerkt zijn. Inderdaad gaat het hier om een zeer ambitieus programma maar het gaat niet aan om slechts fragmenten van verbeteringen over te nemen. Het gaat hier om een integrale benadering en dat vraagt een omslag in denken. Hij heeft hier veel waardering voor en hij heeft er vertrouwen in dat deze benadering gaat werken.

De term empowerment is wat hem betreft wel to the point. Dit getuigt van het zoeken naar instrumenten die nog aanwezig zijn, bv. de kracht die een omgeving of een familie van een kind nog kan opbrengen om hulp te bieden. Spreker gaat ervan uit dat er ook voldoende ruimte is voor het bieden van levensbeschouwelijke hulp en ondersteuning.

Benieuwd is hij naar de relatie tussen BJZ en CJG.

Vervolgens verwijst hij naar de nota stand van zaken wachtlijsten in de jeugdzorg. Hij sluit zich aan bij de vraag van mevrouw De Heer over de pleegzorg. Het probleem is niet een tekort aan pleeggezinnen, maar een tekort aan financiën. Dat is merkwaardig omdat in het UJC wordt uitgegaan van vraaggestuurde zorg. Hoe is het dan mogelijk dat er voor de pleegzorg wachtlijsten zijn? Nadere toelichting daarop is wenselijk.

De heer Van Dijk gaat in op de vraag over de sterkte zwakte analyse, betrekking hebbend op het spiegelpatroon (deelrapportage A, punt 2.4). Daar wordt duidelijk dat in de wijze waarop door BJZ wordt geïndiceerd, concreet gekeken wordt naar de vraag: als het ene aanbod er niet is, is het andere aanbod er dan wel. Dagbehandeling en residentieel zijn communicerende vaten in de manier waarop indicaties worden afgegeven. Uit het oogpunt van vraagsturing is een spiegelpatroon niet wenselijk. Reden waarom in de aanbeveling is opgenomen dat een helderder onderscheid moet worden gemaakt tussen first best en second best indiceren. Die aanbeveling is in het rapport UJC overgenomen en BJZ heeft zelf aangegeven dat zij daar zelf werk van willen maken. Opmerkingen zijn gemaakt over professionaliteit. In BJZ is voldoende kennis aanwezig over first en second best indiceren, echter, die kennis wordt niet systematisch ontsloten, terwijl dat wel wenselijk is.

Mevrouw Dekker voegt eraan toe dat het nuttig is om een nieuwe sterkte zwakte analyse te houden, wanneer het programma gevorderd is, dus bv. in de tweede helft van 2010.

Zij beaamt vervolgens dat het hier gaat om een ontwikkelagenda. Er zijn geen garanties voor de uitkomsten. Het is zaak dat iedereen bij de les wordt gehouden en gevraagd is hoe dat momentum kan worden vastgehouden. Dat is een opdracht aan G.S., aan P.S. en aan het hele veld. Zij is verheugd dat deze vergadering ook door medewerkers uit de jeugdzorg wordt bijgewoond; dat getuigt van betrokkenheid bij deze besluitvorming.

Spreekster erkent dat het programma UJC zeer ambitieus is maar aanpak is alleen in de volle breedte mogelijk om het hele stelsel van jeugdzorg te kunnen verbeteren. Vooral moet het accent wordt gelegd op hetgeen mogelijk is en niet op de belemmeringen in de structuren. Partijen moeten steeds voor ogen houden dat het kind centraal staat en niet de eigen positie, de eigen instelling of de eigen bestuurslaag. Het is betekenisvol dat alle wethouders Jeugd en alle betrokken instellingen dit programma onderschrijven. De leden van de stuurgroep blijken steeds weer bereid hun nek uit te steken. Steeds opnieuw blijkt commitment met het programma. Het is ieders verantwoordelijkheid om het momentum vast te houden zodat er in 2011 een beter stelsel van jeugdzorg tot stand is gekomen.

Zij is blij met alle complimenten die voor het programma zijn uitgesproken. Zij hoopt dat die complimenten in 2011 herhaald kunnen worden, wanneer de doelen bereikt zijn.

Vervolgens gaat zij in op verschillende opmerkingen van commissieleden.

- Vragen zijn gesteld over de positie van BJZ in relatie tot de CJG. Daarvoor is geen blauwdruk beschikbaar. Gemeenten hebben de opdracht ervoor te zorgen dat de CJG gerealiseerd gaan worden. De provincie gaat de gemeenten daarbij ondersteunen, ook in de tot standkoming van de verwijzindex en het elektronisch kinddossier. Er worden afspraken gemaakt over de rol daarin van BJZ. Het kind staat centraal maar het is, ook met het oog op de kosten, niet haalbaar dat BJZ fulltime in 40 CJG gaat participeren. Het kan voldoende zijn dat BJZ een dagdeel per twee weken in een CJG in een klein dorp participeert terwijl BJZ in

- de grotere steden veel vaker in het CJG vertegenwoordigd moet zijn. Daarover zullen nadere werkafspraken worden gemaakt. Het is in deze niet one size fits all.
- Vragen zijn gesteld over de toegevoegde waarde van het ZAT ten opzichte van het huidige maatschappelijk werk. Het maatschappelijk werk is vertegenwoordigd in het ZAT, evenals de leerplichtambtenaar en een vertegenwoordiger van het CJG. Zij heeft geconstateerd dat in de provincie Utrecht het onderwijs ver af staat van de jeugdzorg. Dit heeft haar verrast. Zij was dat elders anders gewend waar de jeugdzorg in feite begon bij het onderwijs. Het is dan ook van groot belang dat het onderwijs zich bewust moet worden van de aansluiting op de jeugdzorg. Dat wordt met het platform beoogd.
- In de tweede indicator van de onderwijsparagraaf wordt duidelijk aangegeven dat gestreefd wordt naar sluitende werkprocessen tussen het onderwijs, het preventief jeugdbeleid en de jeugdzorg. Een belangrijk punt is de uitwisseling van informatie. Het komt voor dat een directeur van een basisschool bij de aanmelding van een kind geen informatie kan krijgen over de problemen van het kind, terwijl er vaak al een fors dossier is opgebouwd. De werkprocessen sluiten nu nog onvoldoende op elkaar aan en dat moet beter.
- Mevrouw Versteeg signaleert dat het onderwijsveld toch teleurgesteld is over deze benadering. Het onderwijs beschouwt de onderwijsparagraaf uit dit programma vooral als een bestuurlijk stuk.
- Mevrouw Dekker zet uiteen aan dat het onderwijsveld het minst op de jeugdzorg is aangesloten en daar moet veel inspanning worden verricht. Met vier sleutelfunctionarissen uit het Utrechtse onderwijs wordt nagegaan hoe de betrokkenheid van het onderwijsveld bij de jeugdzorg kan worden vergroot.
- Het CJG krijgt in de gemeente Utrecht een andere naam. Dat is jammer. Voor de herkenbaarheid is beter eenzelfde terminologie te hanteren, echter, dat wordt niet dwingend opgelegd.
 - De ChristenUnie miste een reactie van G.S. inzake de kwaliteit van informatievoorziening, voortkomend uit de sterkte zwakte analyse. Spreekster verwijst naar pag. 2. De zin “GS werken deze aanbevelingen uit” heeft betrekking op de aanbevelingen 1 en 2, dus ook op het verbeteren van de kwaliteit van de informatievoorziening.
 - Er zijn wachtlijsten omdat er onvoldoende middelen zijn om iedereen binnen de gestelde termijnen van zorg te voorzien. Pleegzorg is één van de vormen van zorg. Ook bij pleegzorg is er een wachtlijst. Overigens zijn de wachtlijsten bij intensief ambulante en bij residentiële zorg ook aanzienlijk. Getracht wordt met de wachtlijstmiddelen van het ministerie van J&G extra zorg in te kopen. In de regio zijn voldoende pleegouders aanwezig. Dat niet alle kinderen tijdig pleegzorg ontvangen, is een kwestie van geld.
- Nadrukkelijk stelt zij dat de wachtlijst voor de pleegzorg beslist niet explosief is gestegen. Zij verwijst naar het desbetreffende wachtlijstoverzicht.
- Mevrouw De Heer laat weten dat zij in P.S. op de pleegzorg zal terugkomen.
- Mevrouw Dekker onderkent dat de huisarts marginaal betrokken is bij het jeugdzorgstelsel. H.i. komt dat niet in de laatste plaats door de huisartsen zelf. Overigens beginnen er op beperkte schaal initiatieven te ontstaan om huisartsen meer bij de CJG te betrekken, bv. ook met het oog op het elektronisch kinddossier. Overigens is er hier nog een lange weg te gaan terwijl meer betrokkenheid van huisartsen inderdaad zeer wenselijk is
 - De heer Klein Kranenburg had een betoog over de omslag naar vraaggestuurde zorg en over de noodzaak dat goed naar cliënten moet worden geluisterd. Jo Hermans had een inspirerend betoog over de “experts van het gewone leven”. Dat zijn vaak mensen in de omgeving van kinderen die een bijdrage kunnen leveren aan het welzijn en welbevinden van een kind, de zgn. empowerment gedachte. Dat geldt ook voor de professional. Een professional moet een methodische aanpak hanteren, moet goed luisteren en zich ook bewust zijn van hetgeen niet gezegd wordt. De professional moet in staat zijn om zich op de geëigende momenten te

gedragen als een “expert van het gewone leven”. In programmalijn 6 wordt aangegeven dat moet worden gewerkt aan professionalisering van de professionals; met de bagage van de methode in de rugzak moet hij/zij als expert van het gewone leven een kind kunnen benaderen.

- Er is een leemte geconstateerd in de nazorg. Dit is punt van aandacht. In de jeugdzorg is er over het algemeen weinig aandacht voor de nazorg geweest. Dat is haar ook gebleken tijdens haar werkbezoeken aan de instellingen. Nader onderzoek op dit vlak is nodig en dat is ook in het programma verwerkt. Wat haar betreft mag de nazorg nog wat zwaarder worden aangezet, gelet op het rapport van Alleato.
- Mevrouw Alsem stelde de vraag over welke jeugd het gaat. Zij wees erop dat ook andere velden kunnen bijdragen aan het welbevinden van jongeren. Op lokaal niveau ligt de opdracht om daar verbindingen te maken. Het lokale jeugdbeleid heeft ook betrekking op vrijetijdsactiviteiten, sportbeleving, cultuuraanbod e.d. Ook probleemkinderen moeten de kans krijgen om van die activiteiten gebruik te maken.
- Gevraagd werd de werkers een plaats in het programma te bieden. JIJ Utrecht heeft een plek gekregen in de stuurgroep. JIJ heeft ook een platform van professionals en die groep zal vooral bij programmalijn 6 worden betrokken.
- Gevraagd is de lat hoger te leggen bij de aansluiting van BJZ op het CJG. De lat wordt bij enkele pilots al erg hoog gelegd, zelfs sky high, en dat vereist een zeer nauwe samenwerking tussen BJZ, CJG en zorgaanbieders. Op voorhand is niet duidelijk of de pilots succesvol zullen zijn, maar alle partijen willen zich daarvoor inzetten. De pilots in de provincie Utrecht worden her in der in den lande nauwlettend gevolgd.
- Vragen zijn gesteld over de doorzettingsmacht. Het lokale veld, d.w.z. de CJG, moet zorgen voor de zorgcoördinatie van kinderen die nog niet naar geïndiceerde jeugdzorg gaan. Het lokale veld maakt afspraken over doorzettingsmacht. De provincie zal gemeenten ook op dat aspect bevragen. Inmiddels is duidelijk geworden dat de burgemeesters over de ultieme doorzettingsmacht beschikken. Zij kunnen in een gezin ingrijpen wanneer het uit de hand loopt en organisaties onvoldoende samenwerken om tot een oplossing te komen. In de praktijk is gebleken dat, wanneer er inderdaad van de doorzettingsmacht gebruik is gemaakt, de organisaties ervoor zorgen dat het nooit meer gebeurt. Vaak blijft het dan ook bij een eenmalige interventie. Voor wat betreft de geïndiceerde zorg heeft BJZ de doorzettingsmacht; daar wordt gesproken van casemanagers in plaats van zorgcoördinatoren.
- Naar aanleiding van programmalijn 5 pleitte de VVD ervoor om de andere ketenpartners daarbij te betrekken. Mevrouw Dekker verwijst naar pag. 53 waar alle partners zijn genoemd in het kader van 1 kind 1 plan. Zij constateert dat de gehele jeugdzorgketen betrokken is. Alle partners zijn ook in de stuurgroep vertegenwoordigd. Ook wordt daar aangegeven dat, wanneer er meerdere kinderen in een gezin zijn, er moet worden gelezen: 1 gezin 1 plan.
- De VVD is ingegaan op de wettelijke kaders rond het CJG. Mevrouw Dekker verwacht niet dat provincie en gemeenten tegenover elkaar gaan staan. Dat is ook niet de bedoeling van minister Rouvoet. Zij stelt dat de provincie Utrecht en de 29 gemeenten schouder aan schouder aan de gang willen gaan met dit programma.
- Gevraagd is om een risicoanalyse bij de projecten. Het grootste risico is wat haar betreft dat partijen zich van het programma gaan afwenden. In de samenwerking moet dan ook heel veel worden geïnvesteerd. Soms zal dat lastig en pijnlijk zijn omdat, redenerend vanuit het belang van het kind, soms aan de fundamenteën van een instelling wordt geschud. Vraaggestuurde indicering kan immers tot gevolg hebben dat een bepaald zorgaanbod niet meer nodig is.
- Vragen zijn gesteld over zwerfjongeren. In het programma zijn, met uitzondering van kinderen van allochtone afkomst, geen specifieke doelgroepen genoemd. Empowerment is

- voor zwerfjongeren van belang, evenals hun omgeving. Vraaggestuurde zorg is ook voor zwerfjongeren nodig. In die zin zijn de zwerfjongeren niet anders dan andere jongeren.
- Afspraken worden gemaakt over het elektronisch kinddossier. Duidelijk is dat het gaat om privacygevoelige informatie en dat daar zeer zorgvuldig mee moet worden omgegaan.
 - GroenLinks vroeg hoe P.S. de voortgang van projecten kunnen monitoren. P.S. zullen jaarlijks een verslag ontvangen van G.S. over de voortgang van het programma UJC. Ook zal de auditcommissie 1 x per jaar een verslag uitbrengen. P.S. krijgen aan de hand van een monitor de noodzakelijke informatie die nodig is om het programma te kunnen blijven volgen.
 - Ook mevrouw Dekker was verrast over de regionale spreiding. Aan de hand van de vraaganalyse van BJZ wordt nagegaan hoe leemtes in het aanbod, vooral in Utrecht West, moeten worden opgelost.
 - Migrantenzelforganisaties worden nauw betrokken bij programmaliijn 3, de diversiteit in de jeugdzorg. Echter, de auditgroep omvat onafhankelijke deskundigen van binnen en buiten de jeugdzorg en beoordeelt de uitvoering van het programma in het veld. De auditgroep moet over specifieke vaardigheden beschikken. Het is niet de bedoeling er in de auditgroep naar een evenredige vertegenwoordiging wordt gestreefd.
 - Uiteraard biedt het programma ruimte voor levensbeschouwelijke hulpverlening aan kinderen, o.a. door de SGJ.

De voorzitter rondt de discussie af. Hij gaat ervan uit dat het debat in de komende P.S. vergadering zal worden hervat.

Formeel stelt hij vast dat ook de sterkte zwakte analyse in P.S. zal terugkomen. (Als sterstuk).

10. Statenvoorstel Stimuleringsregeling Maatschappelijke Ontwikkeling

De heer Bisschop constateert dat het eerste en derde thema grote overeenkomsten bevat. Concreet is zijn vraag waarom onderscheid wordt gemaakt tussen good practices maatschappelijke ontwikkeling en vrijwilligerswerk en mantelzorg.

Mevrouw Pennarts heeft de indruk dat het tweede thema, gezonde leefstijl, vooral een gemeentelijke aangelegenheid is.

Mevrouw Bichbich vraagt over thema 1 het volgende:

- Het is de bedoeling dat ook allochtone mantelzorgers bereikt gaan worden en dat de samenwerking versterkt dient te worden tussen bedrijfsleven, vrijwilligersorganisaties en mantelzorgorganisaties. Zij suggereert om in overleg te gaan met allochtone zelforganisaties. In allochtone kringen is vrijwilligerswerk minder gebruikelijk; daar valt nog een grote groep vrijwilligers aan te boren. Juiste de allochtone mantelzorgers staan onder druk en maken weinig gebruik van carevoorzieningen. Dit kan een belangrijke groep zijn.
- Op pag. 5 van de toelichting wordt aangegeven dat de thema's zijn gekozen dankzij debatten en signalen uit de samenleving. Iedere twee jaar worden er weer nieuwe thema's gekozen. Zij vraagt of die thema's dan weer via debatten gekozen gaan worden.

Mevrouw Versteeg merkt op dat de provincie zich ook met deze stimuleringsregeling zoveel mogelijk op de kerntaken moet richten. Maatschappelijke ontwikkeling is sociaal beleid en in die zin is de relatie met de kerntaken moeilijk aan te geven. Haar fractie acht terughoudendheid van de provincie gewenst. Wel kiest de provincie in dit beleid voor de juiste rol, nl. het aanjagen, ondersteunen en kennis overdragen. Al met al zal D66 met enige aarzeling accoord gaan met dit voorstel, met daarbij de kanttekening dat, gezien de verschillende adviezen van Ladders, De Hond

en de VNG, bezinning op de rol van de provincie in relatie tot maatschappelijke ontwikkeling nodig is.

De heer Jonkers meent dat meerdere overheden eenzelfde soort subsidieregeling voor dergelijke thema's gebruiken. De vraag doet zich dan ook voor of er in dit opzicht wel afstemming plaats vindt tussen de verschillende overheidslagen.

Mevrouw Nap laat weten dat haar fractie met dit voorstel kan instemmen. Zij vraagt of er ook in de bestaande nieuwsbrieven, huis aan huis bladen en provinciale tijdschriften aandacht aan deze regeling kan worden besteed.

De heer Pollmann constateert dat het nodige wordt geïnvesteerd in de contacten met gemeenten en het vrijwilligerswerk. Juist met het oog op de werking van de WMO is dat een goede zaak. De PvdA beschouwt dit voorstel als een sterstuk in P.S.

Mevrouw De Heer vindt voorliggend voorstel een goede uitwerking van de afspraken die in het coalitieakkoord zijn opgenomen. Wat haar betreft wordt de provinciale (bovengemeentelijke) taak duidelijk uitgelegd. Zij stelt de volgende vragen:

- Bij agendapunt 6, Fonds SBW, kwam naar voren dat de projecten uit de Samenwerkingsagenda voorrang hebben op andere projecten. Op pag. 3 worden ideeën genoemd die heel goed in deze stimuleringsregeling zouden passen. Zij gaat er overigens van uit dat deze stimuleringsregeling niet grotendeels wordt ingezet voor de uitvoering van grote projecten uit de Samenwerkingsagenda. Mevrouw Dekker bevestigt dit.
- Op pag. 4 wordt o.a. aangegeven dat alcohol- en drugsmisbruik moet worden voorkomen. Het gaat hier om een groot bovenregionaal probleem. Echter, het punt van alcohol- en drugsmisbruik komt niet in de verordening terug. Zij vraagt of dat een belemmering is om op dat punt subsidie aan te vragen.
- Op pag. 4 wordt een opmerking gemaakt over het budget. Niet alle beschikbare middelen uit het voormalig flexibel budget voor projecten Welzijn zijn nodig om de doelen van deze nieuwe regeling te realiseren. Zij vraagt wat de doelen omvatten. Kennelijk is vastgesteld dat het beschikbare budget te groot was, echter, een kwantificering ontbreekt. Hoe kan dan worden beoordeeld dat het budget te groot is?

Mevrouw Raven gaat in op de vragen over de thema's 1 en 3. In een veranderende samenleving is vrijwilligerswerk hard nodig terwijl er steeds minder vrijwilligers zijn. Vrijwilligerswerk krijgt een ander karakter. Aan de hand van good practises wordt duidelijk dat mensen wel vrijwilligerswerk willen doen maar dan vooral met een incidenteel karakter. Op voorhand weet de provincie niet welke plannen en ideeën er leven.

Mantelzorg is een taak van de WMO en dat heeft geleid tot opheffing van de regionale steunpunten. De provincie zal in deze een coördinerende rol gaan vervullen.

De suggestie om bij de allochtone zelforganisaties vrijwilligers te werven heeft haar instemming. Inderdaad is de WMO een taak van de gemeente; de inzet van de provincie op dat vlak is aanvullend. Cliëntenbelang heeft de opdracht gekregen om in de provincie te analyseren of er een bovenlokale infrastructuur voor mantelzorg kan worden ontwikkeld, eventueel van tijdelijke aard. De heer Jonkers weet uit de praktijk dat zelfs de woningbouwvereniging mensen adviseert over de mogelijkheden van mantelzorg. Coördinatie op dat vlak is er niet.

Mevrouw Raven geeft aan dat er in Zuid West Utrecht veel kleine gemeenten zijn met weinig capaciteit. Specifiek is daar om provinciale steun gevraagd.

Het is inderdaad niet de bedoeling dat de Samenwerkingsagenda een groot deel van deze stimuleringsregeling zal opeisen. Het gaat in dit kader om het budget dat in 2007 over was en niet is uitgegeven. Het betreft een overboeking van het budget naar 2008.

Mevrouw Dekker gaat in op de vragen over thema 2, gezonde leefstijl. De provincie heeft ook op dit terrein geen formele verantwoordelijkheid. De provincie wil gemeenten ondersteunen. Diverse gemeenten zijn op zoek naar samenwerking om grote problemen aan te pakken op het gebied van alcohol en drugs, te dik wordende kinderen, gezondheidsvoorlichting e.d. Door middel van projecten over grenzen van gemeenten heen kan de provincie steun bieden. Dit moet goed practises opleveren die elders weer beschikbaar kunnen worden gesteld.

De voorzitter memoreert dat de commissie eerder de wens heeft uitgesproken nog eens van gedachten te willen wisselen over het vrijwilligersbeleid van de provincie. Hij vraagt of de bespreking van dit voorstel daaraan tegemoet is gekomen.

Mevrouw Nap heeft geen behoefte aan een aparte notitie/discussie over het vrijwilligersbeleid.

Mevrouw De Heer acht deze notitie eveneens voldoende. Nogmaals vraagt zij of op grond van de verordening ook subsidie kan worden aangevraagd voor de aanpak van alcohol en drugsproblematiek; in de verordening komt deze problematiek niet meer apart terug. (zie artikel 4.3).

Mevrouw Dekker zegt toe dit te zullen nagaan. Eventueel zal genoemd punt alsnog worden toegevoegd.

Mevrouw Pennarts begrijpt dat projecten in het kader van een gezonde leefstijl gemeenteverstijgend moeten zijn, echter, die voorwaarde komt in de subsidieverordening niet naar voren. Mevrouw Dekker zal dit nagaan.

De voorzitter constateert dat, wanneer de commissie zich in de aanvullingen van G.S. kan vinden, dit voorstel als een sterstuk aan P.S. zal worden gepresenteerd.

11. Kwartaaloverzicht wachtlijsten Jeugdzorg

Mevrouw Versteeg vraagt naar de oorzaak van de verdubbeling van de pleegzorg. Tijdens de bustoer heeft zij begrepen dat instelling De Rading meer zorg levert aan kinderen dan volgens de beschikbare capaciteit mogelijk is. Dat betekent dat de instelling op financiële reserves inteert. Zij vraagt dienaangaande om uitleg. Spreekster wijst erop dat er wel voldoende pleegouders zijn maar dat er onvoldoende financiële middelen zijn.

Mevrouw Dekker verwijst naar het overzicht op pag. 3. Duidelijk is dat de wachtlijsten altijd fluctuaties bevatten. Afwijkingen worden geanalyseerd. Alle wachtlijsten zijn zorgelijk en een kind dat op pleegzorg wacht is niet zorgelijker dan een kind dat op residentiele hulp wacht. Vrijwel alle instellingen hebben meer kinderen in zorg dan hun beschikbare capaciteit toelaat. Vrijwel overal is er sprake van overproductie, ook in de pleegzorg. Wanneer de wachtlijsten voor de pleegzorg met meerdere kwartalen worden vergeleken, dan blijkt de situatie redelijk stabiel te zijn. Het is niet goed om op basis van iedere fluctuatie nieuw beleid te gaan maken. Als er aanleiding is om in de pleegzorg iets extra's te doen, gezien een sterk stijgende vraag, dan zal dat niet worden nagelaten.

TER KENNISNEMING

12. Stand van zaken uitwerking Stimuleringsfonds thema Stedelijke Vernieuwing over de periode 2006 t/m 2007

13. Ondersteuning gemeenten invoering Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Dit thema komt terug in de najaarsvergadering van de commissie.

14. Positie lager opgeleide productiemedewerkers in de provincie Utrecht

15. Nieuwe regeling cultuurhuizen

D66 zal hierover schriftelijke vragen stellen.

16. Advisering Regionaal Arrangement Zuid-West-Utrecht (Houten, Nieuwegein, IJsselstein en Vianen)

17. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering.